

DOI: 10.18318/WIEKXIX.2020.21

ODCZYTY ORAZ IMPREZY NAUKOWE I KULTURALNE,
ZORGANIZOWANE PRZEZ ODDZIAŁY TOWARZYSTWA
LITERACKIEGO IM. ADAMA MICKIEWICZA W ROKU 2019

Na podstawie sprawozdań Oddziałów wykaz sporządziła

ELIZA KĄCKA
(Uniwersytet Warszawski)

Bydgoszcz

Oddział w Bydgoszczy organizował comiesięczne spotkania dyskusyjne:

- 8 stycznia 2019: mgr Konrad Nogalski (absolwent UG), *Śmierć Stanisława Przybyszewskiego*
- 22 stycznia 2019: dr hab. Beata Morzyńska-Wrzosek, prof. UKW, *Redefiniowanie tożsamości w narracjach o demencji*
- 26 lutego 2019: dr hab. Ireneusz Szczukowski, prof. UKW, *Męskie chrześcijaństwo „czasu krucjat”*
- 9 kwietnia 2019: dr Rafał Pokrywka (UKW), *Powieść niemieckojęzyczna po 2000 roku: tradycje, kontynuacje, innowacje*
- 14 maja 2019: dr hab. Mariusz Zawodniak, prof. UKW, *Kalendarium życia literackiego w powojennej Polsce (lipiec 1944 – grudzień 1956). Problemy poetyki rekordu kalendarijnego*
- 28 maja 2019: dr hab. Michał Moch, prof. UKW, *Wokół arabskiej literatury non-fiction: Raja Shehadeh i Hisham Matar*
- 8 października 2019: prof. Aleksandr Szajkin (Rosja), *Kształtowanie się literackości w literaturze staroruskiej wczesnego okresu (XI-XII w.) / Становление литературности в древнерусской словесности начального периода (XI-XII в.)*
- 29 października 2019: dr hab. Maciej Gloger, prof. UKW, *Czeski Sienkiewicz (o recepcji Sienkiewicza w Czechach)*
- 5 listopada 2019: dr hab. Piotr Siemaszko, prof. UKW, *Prawo liczby i prawo entropii. O dwóch motywach dyskursu modernistycznego*
- 26 listopada 2019: dr hab. Ewa Górecka, prof. UKW, *Kreacja obrazu Niderlandów w „Biegunach” Olgi Tokarczuk*
- 3 grudnia 2019: dr Rafał Pokrywka (UKW), *Tabu cielesne w literaturze niemieckojęzycznej na przełomach wieków (XIX-XX wiek, XX-XXI wiek)*.

Przy oddziale działają Komisje Komparatystyczna i Dydaktyczna, które organizują własne zebrania.

Komisja Komparatystyczna organizowana konferencję naukową „Półtora

dnia w Bydgoszczy z praktyką translacji” (Biblioteka UKW, 13–14 marca). Wygłoszono dziesięć referatów.

Bytom

Oddział został powołany 18 czerwca 2019 roku.

Nawiązano współpracę z Miejską Biblioteką Publiczną w Bytomiu.

Współorganizowano Wojewódzki Konkurs Literacki na wiersz „Przyjaciel to skarb”.

Częstochowa

Oddział w Częstochowie aktywnie uczestniczy w życiu naukowym i kulturalnym Częstochowy, organizuje regularnie otwarte dla publiczności zebrania naukowe, poświęcone przede wszystkim literaturze i kulturze wieków XIX, XX i XXI.

Odbyła się promocja książki *Częstochowa, nasze miasto. Wydarzenia, wspomnienia, ludzie. Księga jubileuszowa z okazji 60-lecia działalności Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza – Oddział w Częstochowie*, pod redakcją Agnieszki Czajkowskiej, Joanny Warońskiej, Elżbiety Wróbel.

Oddział włączył się w Narodowe Czytanie nowel polskich.

Gdańsk

Oddział w Gdańsku zorganizował debaty:

– Debata o Miłoszu: Stefan Chwin – Zbigniew Kaźmierczyk, poprowadził Bartosz Dąbrowski (Uniwersytet Gdański, 28 października)

– Debata o Miłoszu – Stefan Chwin – Zbigniew Kaźmierczyk, poprowadził Bartosz Dąbrowski (Uniwersytet Gdański, 17 grudnia)

Oddział współorganizował promocję wydania specjalnego „Gazety Uniwersyteckiej” – „Adama Mickiewicza jubileusz i rocznica” (red. Katarzyna Wojan).

Gorzów Wielkopolski

Oddział w Gorzowie Wielkopolskim współpracował z Akademią im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim oraz Lubuskim Kuratorium Oświaty, organizując konkurs „Czytanie warte zachodu” dla uczniów szkół gimnazjalnych z województwa lubuskiego. Istotnym elementem konkursów jest przygotowanie listy lektur spoza kanonu szkolnego – dodatkowego drogowskazu czytelniczego dla uczniów i nauczycieli. W roku 2019 odbywała się szósta i siódma edycja tego konkursu. Od pierwszych zawodów (w 2014 roku) na etapie szkolnym bierze w nich udział kilkuset uczniów z województwa lubuskiego. Z uwagi na zainteresowanie zawodami finał konkursów odbywa się w dwóch stolicach województwa: Gorzowie Wielkopolskim i Zielonej Górze.

Katowice

Oddział Śląski (w Katowicach) kontynuował rozpoczętą dwa lata wcześniej tradycję organizacji sympozjów poświęconych współczesnym perspektywom spojrzenia na literaturę i kulturę epoki romantyzmu. W 2019 roku przedmiotem refleksji stała się twórczość Juliusza Słowackiego. Termin spotkania *Kształty Słowackiego* wyznaczono na 16 grudnia 2019 roku, jednak wobec przedwczesnej śmierci 6 grudnia Profesora Krzysztofa Uniłowskiego, wieloletniego Dyrektora

Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej UŚ i Prodziekana Wydziału Humanistycznego podjęto decyzję o przeniesieniu sympozjum na 13 stycznia 2020 roku.

Kielce

Oddział w Kielcach zorganizował otwarte wykłady:

– 20 marca: Janusz Detka, *Poeta czasu katastrofy. O wierszach Krzysztofa Kamila Baczyńskiego*

– 13 grudnia: Anna Kurska, *Jak być w świecie. O twórczości Olgi Tokarczuk*.

Oddział współpracował z Wojewódzką Biblioteką Pedagogiczną w Kielcach. Jej celem jest wspieranie i rozwój form edukacji nauczycieli szkół gimnazjalnych i licealnych oraz rozwijanie literackich zainteresowań uczniów. Członkowie Towarzystwa, jak co roku, uczestniczyli w pracach kolejnej edycji Olimpiady Literatury i Języka Polskiego. Organizowali Olimpiadę na szczeblu okręgowym.

Lublin

Oddział w Lublinie przeprowadził następujące inicjatywy popularnonaukowe:

– kontynuacja cyklu spotkań „Wincenty Pol *in memoriam*”, organizowanego przez Lubelski Oddział Towarzystwa oraz Dworek Wincentego Pola – Oddział Muzeum Lubelskiego w Lublinie:

– 2 grudnia: dr Tadeusz Piersiak, *Mistrz i uczeń. Wincenty Pol i Zygmunt Gloger*

– 11 grudnia: prof. Agnieszka Dziuba (KUL), *Legibus interpretis non adstrictus. Marcin Kromer jako tłumacz na język łaciński „Rozmów Dworzanina z Mni-chem”*.

Oddział zorganizował XI ogólnopolską interdyscyplinarną konferencję naukową *Podróże – podróżowanie – podróżnicy* z cyklu *Świat Wincentego Pola* (Gdańsk, Wyspa Sobieszewska, 10–11 kwietnia) we współpracy z „Wyspą Skarbów” Gdańskiego Archipelagu Kultury, Izbą Pamięci Wincentego Pola, Muzeum Lubelskim w Lublinie oraz Filią Dworku Wincentego Pola. Wygłoszono jedenaście referatów.

Łódź

Oddział w Łodzi współpracował z Interdyscyplinarnym Centrum Badań Humanistycznych UŁ oraz Wojewódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli. W tym roku odbywały się zebrania zamknięte.

Opole

Oddział w Opolu zorganizował spotkania popularyzatorskie:

– 31 października 2019: współorganizacja w Instytucie Nauk o Literaturze (Wydział Filologiczny) Uniwersytetu Opolskiego otwartych warsztatów dla uczniów szkół średnich województwa opolskiego „Poezja z hukiem!”. Warsztaty na temat twórczości Tadeusza Micińskiego, Johanna Wolfganga Goethego, Andrzeja Bursy przeprowadzili: prof. Sabina Brzozowska-Dybizbańska, dr Małgorzata Burzka-Janik, prof. Adrian Gleń

– 31 października: dr Małgorzata Burzka-Janik przeprowadziła na Uniwersytecie Opolskim warsztaty dla uczniów szkół średnich województwa opolskie-

go „*Król Olch*” J.W. Goethego w kontekstach kulturowo-literackich dawnych i współczesnych.

Poznań

Oddział w Poznaniu organizował odczyty w Domu Literatury Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu:

– 5 lutego: wieczór autorski Wiesława Helaka, autora powieści *Nad Zbruczem*, rozmowę prowadziła prof. Elżbieta Nowicka

– 12 marca: wieczór autorski Krzysztofa Kuczkowskiego, poety, eseisty, założyciela i redaktora naczelnego dwumiesięcznika literackiego „Topos”, rozmowę o najnowszym tomiku *Sonny Liston nie znał liter* prowadziła prof. Agnieszka Rydz

– 2 kwietnia: spotkanie z prof. Janem Okoniem, autorem książki *Wychowanie do społeczeństwa w teatrach szkolnych jezuitów Rzeczypospolitej Obojga Narodów*, rozmowę prowadziła prof. Barbara Judkowiak

– 22 października: spotkanie z Jakubem Żmidzińskim wokół książki *Wzór nieznan. Stanisław Vincenz a muzyka*, rozmowę prowadził dr Jan A. Choroszy.

Oddział prowadził Salon Poezji w ramach porozumienia między Oddziałem TLiAM w Poznaniu a Teatrem Muzycznym. Spotkania odbywały się w siedzibie teatru oraz na zamku w Kórniku:

– 19 stycznia: „Zetrzeć niepamięci kurz”. Wiersze Agnieszki Osieckiej i Wojciecha Młynarskiego czyta Artur Barciś

– 23 lutego: „Miłość jest...”. Wiersze miłosne poetów języka angielskiego w tłumaczeniu Stanisława Barańczaka czyta Agnieszka Więdłocha

– 30 marca: „Lata dwudzieste, lata trzydzieste...”. Wiersze z Dwudziestolecia czyta Jacek Poniedziałek

– 13 kwietnia: Poezję i opowiadania Tadeusza Różewicza czyta Wojciech Pszoniak

– 18 maja: „Poeta – z daleka prowadzi słowo”. Wiersze Mariny Cwietajewej czyta Aleksandra Hamkało

– 8 czerwca: „A kiedy będzie lato i gorąco...”. Strofy o lecie czyta Maria Pakulnis

– 28 września: Poezję miłosną w tłumaczeniu Stanisława Barańczaka czyta Aleksander Machalica

– 19 października: „Paderewski – autoportret”. Fragmenty pism kompozytora i poety czyta Mateusz Damięcki

– 23 listopada: Janusz Kruciński w poetyckiej odsłonie

– 7 grudnia: Opowieści zimowe. Pieśni Maury Yestona w wykonaniu Edyty Krzemień.

Rzeszów

Oddział zorganizował kilka spotkań z pisarzami, sesji popularnonaukowych i prelekcji, m.in.:

– 23 stycznia: mgr Marta Polańska, *Zainteresowania językowe prof. Stanisława Pigionia*

– 9 kwietnia: dr hab. Joanna Rusin, prof. UR, *Intymność i prywatność w literaturze*.

Oddział, jak w poprzednich latach, współpracował z Instytutem Filologii Polskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną w Rzeszowie. Utrzymywał kontakt z redakcjami czasopism wydawanych lub współwydawanych przez Towarzystwo: „Wiek XIX”, „Polonistyka”, „Ruch Literacki”.

Siedlce

Oddział w Siedlcach prowadził działalność naukową i popularyzatorską w ścisłej współpracy z Miejską Biblioteką Publiczną w Siedlcach, środowiskiem nauczycieli i lokalnych twórców oraz Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach.

Członkowie Oddziału Siedleckiego po raz kolejny uczestniczyli w pracach jury XI Miejsko-Gminnego Konkursu „To, co niezniszczalne trwa”, zorganizowanego przez Szkołę Podstawową im. Jana Pawła II w Starych Kobiałkach.

26 maja w Centrum Kultury i Sztuki im. Andrzeja Meżeryckiego w Siedlcach odbyła się uroczysta promocja książki Renaty Chojeckiej *Moja Mama Krysia. Życie słowem naznaczone*. Towarzyszył jej koncert Zespołu Pieśni i Tańca Politechniki Warszawskiej.

Spotkania naukowe i popularnonaukowe miały charakter przedsięwzięć wielośrodowiskowych i interdyscyplinarnych:

– panel dyskusyjny: mgr Marta Perzyna, *Obraz codzienności wiejskiej z lat 1944–1989 utrwalony we wspomnieniach kobiet*

– dr hab. Beata Walęciuk-Dejneka, prof. UPH, *Doświadczenia kobiet w narracjach autobiograficznych (na przykładzie kobiet wiejskich)*

– prof. dr hab. Zofia Chyra-Rolicz, prowadzenie dyskusji (Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, 2 kwietnia)

– dr Marzena Kryszczuk, *Słowacki wczoraj i dziś*, wykład dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Siedlcach (Miejski Ośrodek Kultury w Siedlcach, 23 października)

– dr hab. Agata Seweryn, prof. KUL, *Stanisław Moniuszko wobec folkloru cygańskiego – „Jawnuta”* (Salonik Literacki Miejskiej Biblioteki Publicznej w Siedlcach, 10 grudnia).

Suwałki

Zorganizowano sześć odczytów mających na celu edukację literacką i teatralną: mgr Marii Urbanowicz, dr Marii Makaruk, dr Jadwigi Nowackiej i mgr. Marka Urbanowicza.

Oddział był też organizatorem XIX Miejskiego Konkursu Recytatorskiego Gimnazjalistów, poświęconego twórczości Adama Mickiewicza „Młodości! ty nad poziomy wylatuj...” (19 grudnia) oraz współorganizatorem XIX Miejskiego Konkursu Ortograficznego Gimnazjalistów „Mistrz Ortografii 2019” (6 czerwca).

Szczecin

Oddział zorganizował spotkanie z prof. dr hab. Urszulą Glensk *Warsztat biograf. Wokół książki Urszuli Glensk „Hirszfeldowie. Zrozumieć krew”*.

W 2019 roku była kontynuowana działalność Wszechnicy Polonistycznej, której patronuje Oddział TLiAM w Szczecinie.

Podjęto również współpracę z Zachodniopomorskim Komitetem Okręgowym Olimpiady Literatury i Języka Polskiego.

Tarnów

Oddział zorganizował siedem wykładów i dwa zebrania, na których dyskutowano na temat retoryki w nauczaniu (5 marca) i twórczości Olgi Tokarczuk (9 października), a także Małopolski Konkurs Czytelniczy „Czytam, znam, rozumiem”.

Wykłady:

– 21 lutego: PWSZ w Tarnowie, prof. dr hab. Jadwiga Kowalikowa, *Sztuka argumentacji*

– 4 czerwca: PWSZ w Tarnowie, *Biesiada o literaturze i języku z okazji nominacji profesorskiej Teresy Wilkoń i nominacji habilitacyjnej Małgorzaty Pachowicz*; prof. dr hab. Teresa Wilkoń, *Herling-Grudziński, jakiego poznaliśmy*; dr hab. Małgorzata Pachowicz (prof. PWSZ), *Kreatywność języka młodzieży*

Zorganizowano sesję naukową „Retoryczna sztuka słowa” (PWSZ w Tarnowie, 25 listopada).

We współpracy z III Liceum Ogólnokształcącym im. A. Mickiewicza w Tarnowie, Katedrą Filologii Polskiej PWSZ w Tarnowie, Miejską Biblioteką Publiczną w Tarnowie zorganizowano I edycję Konkursu Czytelniczego „Czytam, znam, rozumiem”.

Toruń

Oddział prowadził w roku 2019 różnorodną działalność naukową, edukacyjną i popularyzatorską w zakresie szeroko pojętej kultury literackiej. Uczestnikami konferencji, dyskusji i warsztatów byli przedstawiciele różnych szczebli edukacji, od pracowników naukowych i studentów, po nauczycieli i uczniów szkół licealnych.

– Wykład *Interpretacje wybranych tekstów polskich piosenek dla seniorów z gminy Zbójno*, w ramach programu Generacja 5.0, na zaproszenie Fundacji RISE z Torunia (14 marca)

– IX Ogólnouczelniany Konkurs Recytatorski, który odbył się w Toruniu w Sali Kolumnowej Towarzystwa Naukowego (5–6 kwietnia)

– Piknik w Książnicy Kopernikańskiej – czytanie bajek i mitów japońskich dla dzieci i dorosłych z okazji Dni Kultury Japońskiej (8 czerwca)

– Przewodniczenie jury w konkursie jednego wiersza „Obywatel słowa” im. Grzegorza Ciechowskiego, podczas festiwalu Dni Grzegorza Ciechowskiego, restauracja Mistrz i Małgorzata, Toruń (12 grudnia).

Warszawa

Oddział zorganizował dwa spotkania autorskie i popularyzujące kulturę oraz nauki filologiczne, na które zaproszeni zostali ludzie pióra, kultury, sztuki i nauki (w ramach cyklu „Środy w Towarzystwie Literackim”):

– spotkanie z Mateuszem Grabowskim, autorem transliteracji rękopisów wierszy wchodzących w skład *Vade-mecum* Cypriana Norwida. Prowadzący: Karol

Samsel, współorganizacja spotkania – Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego (Wydział Polonistyki UW, 29 maja)

– wieczór wspomnieniowy wokół książki Andrzeja Gronczewskiego *Dłonie czasu*. Gośćmi spotkania byli Michał Friedrich, Tomasz Wójcik, Tomasz Wroczyński i Andrzej Zieniewicz (Wydział Polonistyki UW, 13 listopada)

W 2019 roku sfinalizowano wydanie książki *Projekt „Dziady”* wieloletniego członka Warszawskiego Oddziału TLiAM, Eligiusza Szymanisa. Książka została wydana w Sekcji Wydawniczej Wydziału Polonistyki i sfinansowana dzięki wsparciu Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Spotkanie promujące książkę odbyło się 25 stycznia 2020 roku w Muzeum Literatury w Warszawie.

Dr Maria Makaruk w dniach 7–8 listopada wygłosiła cykl wykładów popularnonaukowych w suwalskich i augustowskich liceach.

Dr Eliza Kącka i mgr Karol Jaworski – z ramienia Oddziału – wspierali merytorycznie realizację projektu „Wieczory na Harendzie”, cyklu spotkań literackich w Muzeum Jana Kasprówicza w Zakopanem. Sprawowano opiekę merytoryczną nad trzema spotkaniami literackimi (191. *Wieczór na Harendzie. W sercu Witkacji*: spotkanie z Janem Gondowiczem, prowadzenie: Eliza Kącka; 192. *Wieczór na Harendzie. Justyna Bargielska i „Dziecko z darów”*, prowadzenie: Karol Jaworski; 194. *Od obrazu do dźwięku. Spotkanie z poetkami Jadwigą Małiną i Kingą Piotrowiak-Junkiert*, prowadzenie: Eliza Kącka).

Oddział (mgr Karol Jaworski, dr Małgorzata Ślarzyńska) wspomógł prace organizacyjne związane z międzynarodową konferencją „Il Volga nasce in Europa: Curzio Malaparte in Polonia e in Russia” (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie we współpracy z Włoskim Instytutem Kultury w Warszawie, 27 czerwca).

LIST OF READINGS AND SCIENTIFIC AND CULTURAL EVENTS
ORGANIZED BY THE BRANCHES OF ADAM MICKIEWICZ
LITERARY SOCIETY IN 2019

Prepared by Eliza Kącka
(University of Warsaw)

e-mail: em.kacka@uw.edu.pl, ORCID: 0000-0001-9589-936X

ABSTRACT

The list presents scientific and cultural events organized in branches of the Literary Society in many Polish cities in 2019.

KEYWORDS

Adam Mickiewicz Literary Society, scientific life

